

Memo

Ter attentie van	Borghese Real Estate Holding B.V.
Datum	26 juli 2019
Projectnummer	17.0661
Onderwerp	Externe veiligheid bestemmingsplan Zeebuurt- De Harder 2017

Inleiding

Borghese Real Estate Holding B.V. is voornemens op de locatie grenzend aan de N302, bekend als De Harder, het volgende programma te realiseren:

- Maximaal 110 woningen;
- Maximaal 10.000 m² b.v.o. aan gemengde bedrijfsmatige voorzieningen, waaronder:
 - twee supermarkten;
 - een bouwmarkt;
 - een woonwinkel;
 - bijbehorende ondergeschikte horeca.

Aangezien de voorgenomen ontwikkeling niet bij recht op grond van het vigerende bestemmingsplan gerealiseerd kan worden, dient ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling een ruimtelijke procedure gevoerd te worden. Onderdeel hiervan is de onderbouwing dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. In onderhavige notitie wordt hier invulling aan gegeven voor het aspect “externe veiligheid”.

Wettelijk kader

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevaarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico en het groepsrisico gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 1×10^{-6} (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico (GR) is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

Relevante wetgeving betreft:

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

In het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) is het wettelijk kader voor risicovolle inrichtingen vastgelegd. In het Bevi en bijbehorende regeling (Revi) zijn grenswaarden en richtwaarden opgenomen die de norm zijn voor het basisbeschermingsniveau dat elke individuele burger moet worden geboden. Het Revi is op 28 juni 2016 gewijzigd.

(Beperkt)kwetsbare objecten

De afstand die in acht dient te worden gehouden tussen een object en de risicobron verschilt naar gelang de aard van het object. Er wordt onderscheidt gemaakt tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld woningen, ziekenhuizen, scholen. Beperkt kwetsbare objecten zijn andere gebouwen of complexen waar veel mensen kunnen verblijven, zoals sportcomplexen, speeltuinen, winkelcentra en bepaalde bedrijfsgebouwen.

Plaatsgebonden risico (PR)

Voor kwetsbare objecten geldt de PR normering als grenswaarde. Binnen de $PR-10^{-6}$ van een risicovolle inrichting zijn geen kwetsbare objecten toegestaan. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de PR normering als richtwaarde. Beperkt kwetsbare objecten zijn binnen de $PR-10^{-6}$ bij uitzondering toegestaan. Of een ontwikkeling toelaatbaar is wordt bepaald door het bevoegd gezag en hangt sterk af van de onderbouwing van de noodzaak tot ontwikkeling op die locatie en is verwoord in de verantwoording.

Groepsrisico (GR)

Het Bevi vereist dat het GR moet worden getoetst aan de oriëntatiewaarde en dat door het bevoegd gezag een verantwoording ten aanzien van de acceptatie van het berekende GR moet worden opgesteld. Naarmate de afstand tot een LPG-tankstation toeneemt, neemt het overlijdensrisico af. In het Revi is aangegeven dat voor een LPG tankstation tot op 150 meter vanaf het vulpunt het overlijdensrisico een bijdrage aan de grootte van het groepsrisico leveren kan. Dit gebied wordt in het Revi als invloedsgebied aangeduid.

Effectafstand

Gelijktijdig met het besluit tot het wijzigen van het Revi is op 28 juni 2016 tevens de 'Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de externe veiligheid' gepubliceerd. In deze circulaire wordt ter aanvulling van de risicoafstanden uit de Revi het bevoegd gezag verzocht om tevens een effectgerichte benadering toe te passen. Bij de risicobenadering uit het Bevi en de Revi speelt niet alleen het effect van een ongeval (tot op

welke afstand kunnen er slachtoffers vallen wanneer zich een ongeval voordoet), maar ook de kans dat een dergelijk ongeval zich voordoet een rol. Het product van kans en effect wordt aangeduid met het begrip risico. Bij de effectgerichte benadering is daarentegen uitsluitend het effect dat bij een ongeval kan optreden maatgevend voor de veiligheidsnormen die gesteld worden. De kans op een ongeval speelt bij deze benadering slechts in zoverre een rol dat hiermee de belangrijkste ongevalsscenario's kunnen worden geselecteerd.

Er worden twee effectafstanden gehanteerd: een afstand van 60 meter voor (beperkt) kwetsbare objecten en een afstand van 160 meter voor zeer kwetsbare objecten gemeten vanaf het vulpunt.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)

Vanaf 1 juni 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking. Voor de uitwerking en toepassing van de risiconormen is zoveel mogelijk aangesloten bij Bevi en Revi.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

Vuurwerk

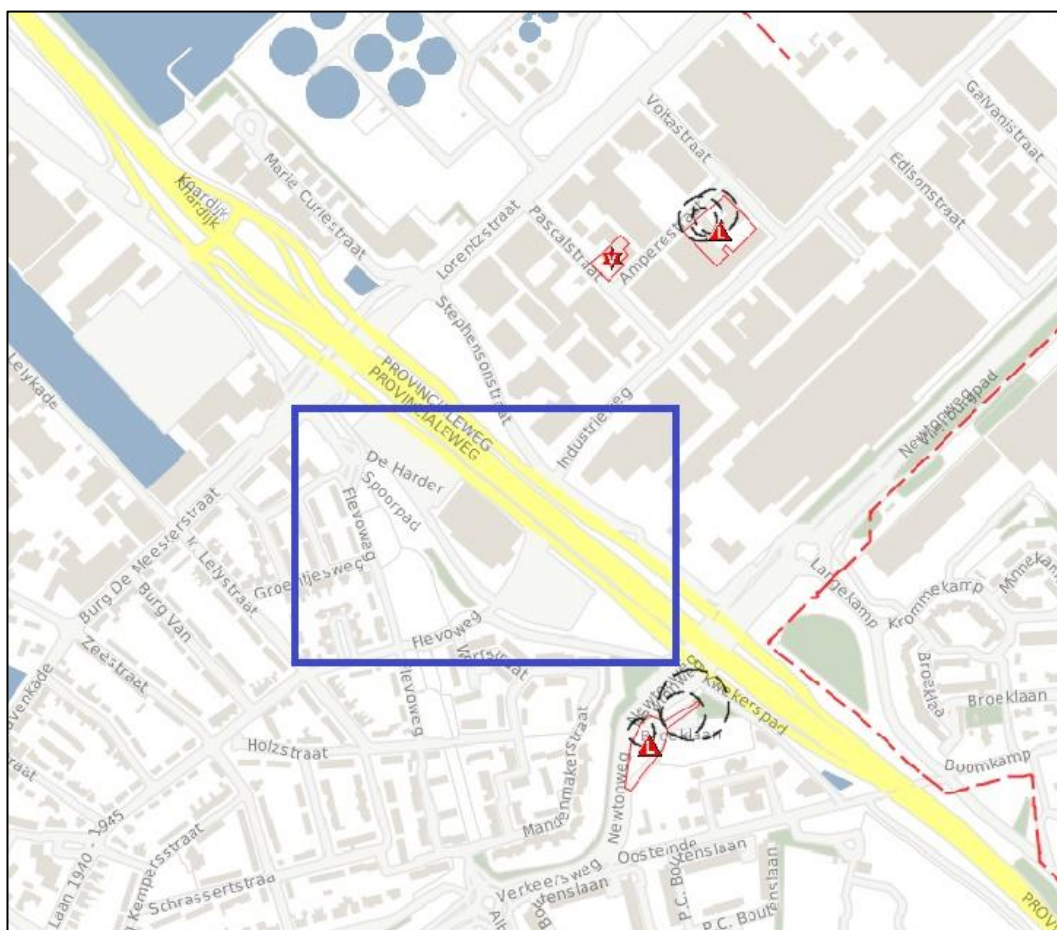
Het Vuurwerkbesluit is van rechtswege van toepassing op inrichtingen voor het opslaan of bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik. Vanuit het Vuurwerkbesluit gelden externe veiligheidsafstanden.

Beleidsvisie externe veiligheid Noord-Veluwe

In april 2014 is de Beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Uitgangspunt van deze beleidsvisie is de toepassing van verschillende restrictieniveaus voor het al dan niet toestaan van risicovolle bedrijven op bedrijventerreinen. Elk bedrijventerrein is gekoppeld aan een restrictieniveau. Nieuwe risicobedrijven die onder het Bevi vallen worden dus niet per definitie uitgesloten, maar dit is wel als restrictieniveau opgenomen. Het oprichten van nieuwe risicovolle bedrijven buiten bedrijventerreinen wordt tevens niet per definitie uitgesloten, al moet wel rekening worden gehouden met een optimale ruimtelijke ordening en veiligheid.

Uit een inventarisatie en raadpleging van de provinciale risicokaart is gebleken dat nabij het plangebied een vijftal risicobronnen gelegen:

1. Vuurwerkopslag Dubois;
2. LPG-tankstations Newtonweg 2 en Ampèrestraat 6;
3. N302 (provinciale weg);
4. Hogedruk aardgasleiding N-570-34;
5. Spoorlijn Amersfoort- Hattem.

Afbeelding 1: Uitsnede provinciale risicokaart (globale ligging plangebied blauw omkaderd)

1. Vuurwerkopslag Dubois

Ter plaatse van de Pascalstraat 4 is een vuurwerkopslag voor maximaal 10.000 kg. aanwezig. Een dergelijke opslag kent op grond van het Vuurwerkbesluit een veiligheidsafstand van 8 meter. Gelet op de afstand tot het plangebied (ca. 270 meter) vormt de aanwezige vuurwerkopslag geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

2. Lpg-tankstations

In de omgeving van het plangebied zijn twee lpg-tankstations aanwezig, ter plaatse van de Ampèrestraat 6 en aan de Newtonweg 2.

Ampèrestraat 6

Dit tankstation kent een vergunde jaaromzet LPG van <500 m³. Daarmee geldt een plaatsgebonden risicocontour van 25 meter voor het vulpunt en het reservoir. Voor het groepsrisico kent het tankstation een invloedsgebied van 150 meter. Aangezien het plangebied meer dan 350 meter van het tankstation is gelegen, vormt dit aspect geen belemmering.

Newtonweg 2

Dit tankstation kent een vergunde jaaromzet LPG van 1.000 m³. Daarmee geldt een plaatsgebonden risicocontour van 40 meter voor het vulpunt. Het plangebied is buiten deze contour gelegen. Voor het groepsrisico kent het tankstation een invloedsgebied van 150 meter. Dit invloedsgebied valt gedeeltelijk over het plangebied heen. Uit in het verleden uitgevoerde groepsrisicoberekeningen is gebleken dat in de huidige situatie de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico in de omgeving van het tankstation overschreden wordt.

Toevoeging van (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied van het tankstation zal het groepsrisico enkel doen toenemen. Gelet hierop is er in het bestemmingsplan voor gekozen om het invloedsgebied planologisch te verankeren middels de aanduiding 'veiligheidszone - lpg'. Ter plaatse van deze aanduiding zijn de gronden, naast de aldaar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van het verblijfsklimaat in verband met de aanwezigheid van lpg-vulpunt. Daarnaast is in het bestemmingsplan vastgelegd dat functies waar grote groepen mensen langdurig kunnen verblijven (horeca en leisure) binnen het invloedsgebied niet zijn toegestaan. Woningen zijn in dit gedeelte van het plangebied überhaupt niet toegestaan.

Aangezien het plangebied gedeeltelijk binnen het invloedsgebied van het lpg-tankstation is gelegen, dient op grond van artikel 12 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het groepsrisico verantwoord te worden.

Ten aanzien van de op 28 juni 2016 vastgestelde circulaire geldt een effectafstand van 60 meter voor (beperkt) kwetsbare objecten en een afstand van 160 meter voor zeer kwetsbare objecten gemeten vanaf het vulpunt. De afstand van het plangebied tot het vulpunt is groter dan 60 meter. Daarnaast geldt dat er binnen het plangebied geen zeer kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt en /of aanwezig zijn.

3. N302

Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de provinciale weg N302. Voor externe veiligheid langs provinciale wegen is geen wetgeving van toepassing. Wel is de Gezamenlijke beleidsvisie externe veiligheid gemeenten in de regio Veluwe-Noord vastgesteld.

Alhoewel de gemeente Harderwijk geen verplichte routing voor het transport van gevaarlijke stoffen kent, vinden er over de N302 wel dergelijke transporten plaats. Uit berekeningen die ten grondslag liggen aan het vigerende externe veiligheidsbeleid blijkt dat de weg geen

plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} heeft. Met betrekking tot het plaatsgebonden risico zijn er dan ook geen belemmeringen voor het plangebied. Het groepsrisico is in de huidige situatie kleiner dan 0,1 keer de oriënterende waarde. Uit berekeningen in het verleden is gebleken dat vanwege de voorgenomen ontwikkeling het groepsrisico zal toenemen, echter de oriëntatiewaarde zal niet overschreden worden.

Aangezien het plangebied binnen het invloedsgebied van de N302 is gelegen, dient op grond van artikel 8 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) het groepsrisico verantwoord te worden.

4. Hogedruk aardgasleiding N-570-34

Langs de Newtonweg aan de noordzijde van de N302 is een hogedruk aardgasleiding gesitueerd. De leiding betreft een 4 inch leiding met een druk van 40 Bar. Een dergelijke leiding kent een invloedsgebied van ca. 45 meter. Het plangebied is buiten deze zone gelegen waardoor de ligging van de leiding geen belemmering vormt.

5. Spoorlijn Amersfoort - Hattem

Dit spoortraject maakt onderdeel uit van het Basisnet spoor. Over dit traject voor gevaarlijke stoffen vervoerd. Het spoor heeft vanwege het vervoer van toxische stoffen een invloedsgebied van 4 km. Het plangebied is binnen deze zone gelegen. Het plangebied is niet binnen de PR-contour en/of het plasbrandaandachtsgebied van het spoor gelegen. Aangezien het plangebied binnen het invloedsgebied is gelegen, dient het groepsrisico verantwoord te worden.

Conclusie

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat het plangebied niet is gelegen binnen een PR 10^{-6} contour van één van de in de omgeving aanwezige risicocontouren. Hierdoor is de voorgenomen ontwikkeling in principe mogelijk. Wel dient het groepsrisico voor wat betreft de ligging binnen de invloedsgebieden van het lpg-tankstation, de N302 en het spoor verantwoord te worden.

Opgesteld door:

ing. J.W. (Jeroen) Hendriks
Senior Adviseur Leefomgeving

